

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za osnanila plačuje se od štiristopenj petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

25letnica „Glasbene Maticе“.

To je bil zopet dan, katerega je rodila slovenska sloga! Z veseljem in s ponosom smo ga slavili in s takim veseljem in ponosom se ga bomo spominjali vsi, ki smo ga dočakali. Modrici glasbe, tej najlepši in najpriljubljeni tolažiteljici bednega in satiranega slovenskega naroda, Muzi petja in muzike je veljalo včerajšnje slavlje, h kateremu so prihiteli vdušeno brez razločka vsi sloji našega naroda in od vseh strani mile naše domovine. To je bil praznik slovenstva, ki je združil vse brate in sestre v jeden sam kor. Včeraj, pri praznovanju 25letnice naše doma in na tujem slavne „Glasbene Maticе“, so izginila izmed Slovencev vsa nesoglasja, in srca vseh so se strinjala v najlepši harmoniji. Mi se te harmonije prav posebno veselimo. Saj je „Glasbena Matica“ najsjajnejši dokaz, da je tudi v Slovenskih prostorih pravi umetnosti, saj je „Glasbena Matica“ emisiono narodno ter vedno in na vseh strokah petja in glasbe po resnem napredku težeče društvo. Kakor narodnjaki, pravo umetnost ljubeči in vsikdar za splošen, političen, socialen in kulturni napredek se potezajo joči Slovenci, moremo torej le prositi božjo previdnost, da nam vzdrži naš glasbeni zavod na isti stopinji in mu, če možno, nakloni še slavnije budočnost! —

Ponosno so vihrale narodne trobojnice na lepem „Domu“ naše „Glasbene Maticе“, ko smo hiteli včeraj popoldne k slavnostni odborovi seji. V dvorani, okrašeni s zelenjem, se je zbrala odlična družba, dame in gospodje; imenitni vlade je bil prisoten gosp. vladni svetnik Merk, deželni glavar Detela, drž. pos. P o v š e, ces. svetnik in dež. odbornik Murnik, mestni župan Hribar, predsed. kot. sbor. g. Iv. Gogola, dež. posl. g. Klein, ravnatelj in profesorji srednjih šol, več skladateljev, pisateljev, opernih pevcev i. dr. Otvorivši sejo, posredoval je predsednik „Glasbene Maticе“, gosp. Fr. Ravnihar udeležence nekako tako le:

„Glasbena Matica“ je v kulturnem pomenu le stom, a vendar-le osko spojena s usodo in napredkom slovenskega naroda. Žal, da Slovencu svet ni naklonjen. Zaničevan je, od nikogar spoštovan. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal — njegovo geslo! V 37letnem poslovanju v narodni službi sem temu živa priča in doživel premnogo epizod žalostnega spomina, ki pač zaslužijo omenjene biti v zgodovini slovenstva sploh, ako ni bolje, da ostanejo tajne. Le jedna zlata izjema je v tem pogledu, le jeden odmev — „Glasbena Matica“. Že koj s početka, to je s pričetkom glasbenega šolskega zavoda uvaževali so jo vsi merodajni faktorji prihiteli ji na pomoč: drž. zbor, velikodušni občinski zastop, krajška hranilnica, posebno pa visoka vlada. Radostno se spominjam očetovsko prijaznih pogovorov s prejšnjim dež. predsednikom, ki se je čestokrat živahno zanimal za prosep „Glasbene Maticе“, če mogoče še prijaznejši pa nam je sedaj gosp. deželni predsednik, naš častni član. On nam je v svojem času imenoval večje subvencije, on nam je omogočil naš dunajski izlet, njemu se je zahvaliti, da nam je bil celo cesarski dvor z vso najvišjo gospodo naklonjen. Spominjate se s ponosom, da sta dva člana presvetle cesarske rodbine bila navzoča pri naših koncertih. G. dež. predsedniku se zahvalim, da smo smeli stopiti pred obličje našega presvitlega vladarja samega. In kako milostno nas je ta povpraševal po usodi ljubljanskih hišnih gospodarjev, po razmerah ljubljanskega mesta sploh in kako simpatično je pozdravil naše podjetje, kako živahno je izrazil svojo

zadovoljnost v besedi in v obrazu, da smo prišli na Dunaj, da se dostojno zahvalimo za njegovo pripomoč! S tem najrečnejšim spominom zaključujem svoj nagovor, ter kličem našemu premilostivemu, presvetlemu vladarju navdušeno: Slava, Slava, Slava!

Po tem je poročal tajnik, gosp. Iv. Belè nekako tako:

Slava gospoda! Predčisti naš gospod predsednik Vam je obrisal pomen in namen „Glasbene Maticе“ ter Vam poklical v spomin nje najvišje podpornike; gospod slavnostni govornik Vam bo opisal nje najrazsnejše izdelavce. Meni, častita gospoda, dovolite samo, da s kratkimi besedami obrzam Vaš pogled na delovanje našega društva v dobi prvih petindvajset let in na njegove smeri v budočnosti.

Razvoj „Glasbene Maticе“ razpada v tri čobe ki so si s čudovito naglostjo sledile: Prva, ki se je obmejevala na izdavo zborov in ustanovljenje šole; druga od časa strokovne organizacije glasbene šole in tretja od ustanovljenja pevkega zbora in začetka prirejanja koncertov nadalje.

Kakor pri vsakem velikem delu vrsté se tudi pri „Glasbeni Matici“ trije rodovi: prvi, ki je ora, in sejal, drugi, ki pleve in žanje, in tretji, ki bo užival sadove žetve. Prvi rod so ustanovitelji in izdelavci prvega časa, drugi rod so vsi, ki se zdaj zbira okoli „Maticе“ in po nje šolah, in tretji rod so naši potomci in ves slovenski narod do poznih dni.

Iz prvega rodu se spominjamo, slavna gospoda, najprej njiju, ki danes že v tihem grobu spita, to sta: duševni oče „Glasbene Maticе“, Vojteh Valenta, — in nje najplodovitejši izdelavec v skladbi Anton Nedved, ki je do zadnjega dibleja ohranil „Glasbeni Matici“ svoje simpatije in je še na smrti posvetil Maticinemu zboru svojo zadajo skladbo „Domovini in ljubavi“. Slava mjunemu spominu!

Izmed živih izdelavcev prve dobe je prvi naš prezasluzni gospod predsednik in poleg njega mnogoletni odbornik Stegnar in Drenik. Pred vsem pa se imamo spominjati dolgo vrste domačih skladateljev, ki so s svojim marljivim in mesebičnim delom pripomogli, da je „Glasbena Matica“ poslala med slovenski svet 48 deloma obširnih zvezkov večinoma izvornih skladb, posebno gospodov Ant. Foersterja, dra. B. in dra. G. Ipavca, Fr. Gerbca, p. Hug. Sattnerja, p. Aug. Hribarja, Aljaža, Volariča, Žirovnika, Hubada, Fajgelja, Hoffmeistera, F. S. Višarja. Bodi na ta slovesni dan vsem izrečena najprisrčnejša hvala!

Drugi rod ima za voditelje prezasluznega organizatorja gospoda svetnika I. Vencajza, prerano zamrlega Fr. Grosa in našega Mateja Hubada, ki, dasi začasno v tujini, vendar zdajle v duhu biva mej nami. Njim in g. Fr. Gerbiču gre hvala za urejenje šole, njim in gospoda dr. Gregoričevi in dr. Jenkovi za slavo, katero si je „Gl. M.“ pripela s svojimi koncerti. Uzorno sta uredila pisarniški posel in pomagala pri sestavi društvenih pravilnikov večletna tajnika g. prof. Štritof in g. dr. Foerster. Pesniško so „Matico“ v tej dobi podpirali posebno gg. Stritar, A. Funtek in E. Gangl. Od domačih umetnikov so sodelovali ranja Blaž Fišer in Trtnik, dalje Josp. Noll, sloveči tenor Pogačnik-Navar in najdičnejša učemka Maticine šole gđ. operna pevka Verhancova. Stalna opera društvu je bil na Dunaji g. dvorani svetnik Šuklje.

Mnogo dela pa še čaka sedanjega rodu. Treba bo organizovati nabiranje zadnjih ostankov narode pesmi, da se reši, kar se še rešiti da; pri tem delu bo „Matica“ posebno apelovala na sodelovanje razumnikov po deželi. Drugo podjetje, kateremu na čelu stoji „Glasbena Matica“ in nje zbor; je osnovanje vseslovenske pevke zveze. Nadejamo se, da se vsaj za Maticine tridesetletnice otvori ta umetniška organizacija z veliko narodno pevsko slavnostjo v Ljubljani. Tretja naloga, katere čaka „Matica“, je osnova svojega orkestra kot podlaga za velike instrumentalne točke. Začetek se je že storil. Četrta in najtežavnejša zadača pa je razširjenje glasbene šole v glasbeno višjo šolo, v nekak konservatorij. Moči za tak zavod se od leta do leta množe, in kadar bo tudi ta idealni „Glasbeni dom“ dozidan, takrat je drugi rod izvršil svoje delo.

Im izvršil je bo. Žetev je res velika, pa tudi ženjcev je mnogo. V naraščaju Maticinem živi pravo navdušenje in veselje do učenja, in božji blagoslov počiva očividno na Maticinih delih. Samo edinstvi je treba, da dosežemo vse svoje ideale. V to pomozi Bog, naša vztrajnost in slovenski narod!

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 9. decembra.

V avstrijskih delegacijah je bil budget sprejet in kredit za okupacijske dežele potrjean. Vojni minister je odgovarjal na nekatere interpelacije ter zatrjeval, da ni v avstrijski vojski nobenih narodnih vprašanj, da je vsa vojaka jednako nepristransko avstrijska, ter zavračal očitanja, da so v Pragi in drugod vojaki narodnostno demonstrirali. Odgovor, ki se je omejil le na splošne frase, ni nikogar zadovoljil. Nato so Mladošehi Kaftan ter antisemita Axmann in Scheicher ostro napadala nasilno in krivično vladanje barona Kallaya v Bosni ter navajali mnogo dejstev. Kallay se je slabo zagovarjal.

Grofu Badeniju so v Krakovu priredili meščani, na čelu poljski velikošolci, veliko ovacijo ter splošno razsvetljavo. Badeni je posetil grofa Potočkega, a meščanstvo in dijaštvo mu je napravilo podoknico z godbo ter ga je z vibarnim ovacijami sprejelo na kolodvor križec: Perest Gutsch!

Kriza v oger kem ministertvu.) Hrvatski minister Josipović je zahteval odpravo nekaterih davčnih določb glede krčmarskega in vinotočnega obrta, določb, kakršnih na Ogerskem že davni. Ker se finančni minister Lukacs temu upira odstopi bržčas Josipović. Govori se, da mu bo naslednik višji župan Srmskega komitata, Evin pl. Cseh.

Guverner Krete postane bajé nadvojvoda Božo Petrović Njeguš. Po sporočilu „N. Fr. Pr.“ so se izrekli vsi (?) kabineti za njegovo kandidaturc. Anglija se je spočetka upirala, a je sedaj tudi zanj. Tudi sultan se Njegušu ne ustavlja. Božidar Petrović Njeguš je sedaj črnogorski zunanji minister in predsednik ministertva ter strije vladajočega kneza. Star je šele 48 let.

Poslanik Rusije v Parizu baron Mohrenheim, ki ima največ zaslug za rusko francosko zvezo, se vrne v Petrburg, kjer stopi v drž. sovet, na njegovo mesto pa stopi knez Urusov, dosedanjni poslanik v Bruselju.

Židovska gonja v Bukareštu. V rumunski prestolnici se je pojavilo antisemitsko gibanje v strašni obliki krvavih pobojev in požiganja židovskih predajalnic. Vojni minister hoče predložiti zbornici predlog, naj se židje povsem izključijo iz

hvala gosp. Ravnarju za njegov obilen trud Naj ostanje vedja pevskega društva in kmalu se bomo smeli postaviti s svojimi predavanji tudi izve Čala, na izletih in koncertih, katerih mislo pomlad in poletje skoro nič ni bilo. Pravo in vztrajno napre! Z obznanjem moramo konstatovati, da nekaterih družin s otroci ni bilo na večeru. Sicer pa je bila velika dvorana in tudi galerija prav natlačena — Iz Tržiča se nam piše: Takajšnje bralno društvo je priredilo 5 t. M. Klavžev večer ali — bolj rečeno — otroško veselico, katera se je jako dobro obnesla. Zbralo se je 40 otrok s starši in prijatelji. M. Klavžev večer v Tržiču še ni bil nikdar tako obiskan, kakor l. t. Bralno društvo je s to priredbo pokazalo, da prav izvršaja društveno nalogo.

— (Razpisane službe) Na dvorazredni ljudski šoli v Setaču pri Šofci Luki drugo učno mesto in na ljudski šoli v Tržiču četrto dekliško učno mesto, obe z dohodki IV. plač. razreda. Prošnje za obe mesti do dne 15. decembra okr. šol. svetu v Kranju. — Stab. okr. sodnih slug so proste na Koroskem v Šmohorju, št. Vidu in pri Sv. Helmi (Gurk); za prvo je potreben znanje slovenščine. — Na dvorazrednici v Šrekijevcu drugo učno mesto, z dohodki IV. plač. razreda. Prošnje do 20. decembra okr. šolskemu svetu v Črnomlju.

* (Zopet nova moda.) V Parizu so začeli še nedavno no t. gosp. dje. vzgano podobo svoje izvoljenke na prsih. No ker so se menda bali, da bi bilo kmalu premalo prostora za vzganje vsake nove z voljenke, so to modo kmalu zopet opustili. Tem bolj pa so se poprijele dame. Tako ima na pr. danska princesnja Valdemar na rami tetovirano krono in sidro, kar je videti pri večerih zabavah ko je princ sinja dekoltirana. Ang. ežkinja Rudolph Churchill pa ima na svoji roki vzgan znak večnosti, t. j. klič, katera se grize v rep, katero pa zakriva navadno široka zlata zapustnica.

* (Otrok ki vidi skozi zemljo.) se je pojavil v vasi Puračić v Bosni. Povedal je kmetom, da je globoko v zemlji zakopanega veliko blaga; kmetje so se takoj obrnili do oblasti, da jim dovolijo blago izkopati. Začeli so neki že kopati ter so uverjeni, da dobe ogromne zaklade svile, kakor je povedalo sedemletno dete. Bog jim daj srečo ali pa vsaj pameti!

* (Bomba je razgnala) petnajstletnega hercegovaškega otroka. N. sei jo je na tleh, kamor je menda padla iz topa ne da bi se vzgala, ter se igral z njo. Nakrat se je bomba vzgala ter raznesla otroka na vso strani. Jedno oko so našli 50 metrov, srce pa 20 metrov daleč. Nog pa glave pa sploh niso mogli najti.

* (Cela občina je prestopila k p. otes tantom) Občina Bellefouda pri Bordeauxu na Francoskem, ki ima svojo obč. upravo, že dolgo ni imela svojega duhovnika, temveč je hodil tja maševati iz sosednjega kraja. Vsled škofove uredbe pa naj bi hodil sedaj zopet neki dragi duhovnik v Bellefouda. Temu so se občinski uprli. Poklicali so pastora iz Castillona, ki je toli lepo pridigal, da prestopi vsa dolejšja katoliška občina k protestantom.

Književnost.

— „Slovenka“ prinaša to-le vsebino: Adam v raji. (Pesem. Márica II.) — Ponoči. (Pesem. A. Medved.) — O, ne vprašuj! (Pesem. Dolaki.) — Denar in sreča. (Povest. Márica.) — Kako naj se vrgajo otroci, da ne bodo strašljivi. (Priredila Márica II.) — Odetu. (Pesem. A. Medved.) — Iz dr. Dežmanovih spisov. (Márica.) — Žalostna idila. (Povest. Italijanski spisal dr. L. Iris. — Ovesca. (Pesem. Kristina.) — N. ši literarni boji. (Članek. Spisal ab.) — Književnost in umetnost. — Razno. — Doma. — „Slovenka“ vspeva čim dalje lepše. Pod s. retnim uredništvom gdč. Márice vzdržuje se gledé kritike na povsem objektivnem stališču, podaje mnogo dobrega pripovednega in poučnega gradiva, zlasti pa prinaša v oddelkih „Razno“ in mnogo praktičnih beležk iz gospodinjstva. Oblika se drugo leto „Slovenki“ polepša. Naj bi naše dame „Slovenko“ prav pazljivo čitale!

— „Nova Doba“. Namesto izborne revije „Hrvatska misel“ začne izhajati te dni v Pragi revija „Nova Doba“, ki se bo bavila s socijalnimi in kulturnimi težnjami slovenskega, srbo-hrvatskega in češkega naroda. List bo izhajal početkom vsakega meseca razem poštito. Predplačila na leto 3 gld. (s pošto 3 gld. 10 kr.) za dijake, male obrtnike in delavce 2 gld. (resp. 2 gld. 10 kr.) V Nemčiji in Srbiji 3 gld. 40 kr., a v ostalo inozemstvo 3 gld. 70 kr. Pojedina številka 30 kr. (resp. 20 kr.) Predplačila, vsa pisma, časopisi v zameno, oglasila naj se pošiljajo na administracijo „Nove Dobe“, Praga — Kr. Vinohrady.

Telefonična in brzajavna poročila.

Dunaj 9. decembra. Poskusi ministerskega predsednika barona Gautscha, omogočiti zborovanje parlamenta, so povsem končani. Ponesrečili so se popolnoma. Uradno se razgláša, da je ministerski predsednik baron Gautsch včeraj posl. J a w o r s k e m u kot načelniku

parlamentarne komisije desnice in posl. dr. F u n k e - j u kot pooblaščenca načelnikov opozicijskih klubov naznanil, da je vzel hvaležno na znanje, kar sta mu sporočila glede pogojev za porazumljenje mej desnico in mej levo, da pa pogajanj ne more več nadaljevati. S tem je uradno povedano, da se državni zbor ne skliče, in da bo vlada vodila državno upravo s pomočjo § 14, s cesarskimi naredbami. Na podlagi § 14. uveljavi vlada zakon o podporah oškodovancem po ujmah, budgetni provizorij in eventualno tudi redni budget, ter zakon o kontingentu novakov. Ob sebi je umevno, da se na isti način uveljavi tudi pogodbeni provizorij. Kvoto določi krona, ali bati se je, da določi sedamo, namreč 70 : 30. Levičarski listi napadajo ministerskega predsednika jako ostro, očtaje mu, da v svojih propozicijah ni šel dlje, kakor so mu dovolili češki poslanci.

Dunaj 9. decembra. Glavarji levičarskih klubov ne izdajo napovedanega manifesta in ga tudi ne morejo izdati, ker je mej njimi zavladao največje nasprotstvo. Solidarnost nemških strank je razbita. Nasprotstvo je nastalo vsled komunikéja krščanskih socialistov. Nemški poslanci iz Češke izdajo svoj poseben oklic, in sicer iz Prage. Danes je izšla z ozirom na ponesrečena pogajanja mej levo in desnico izjava, v kateri pravijo levičarji, da obžalujejo, da se ni doseglo porazumljenja in da so pripravljene pogajanja nadaljevati. Govori se, da se hoče vlada meseca januarja zopet pogajati s strankami. Funke je Gautschu sporočil, da Nemci za nobeno ceno ne priznajo češke zahteve glede popolne ravnopravnosti v celi Češki in je grozil, da se nemški poslanci eventualno ne udeležijo zasedanja češkega dež. zbora.

Dunaj 9. decembra. V današnji seji avstrijske delegacije je Kaftan obsirno govoril o razmerah v mornarici in se krepko potegnil za Hrvate. Grajl je, da se v mornarici protežira italijanstvo na vse možne načine, Hrvatje pa da se odrivajo, da celo po 20 let ne avanzirajo, v častništvu pa jih skoro sploh ni. Ožigosal je tudi, da so častniki posegali v volitve v korist Italijanov in da se hrvatsko v Pulju na vse možne načine zatira, tako, da Hrvatje v Pulju niti svoje ljudske šole nimajo. Podadmiral Spaun je odgovoril da vojna uprava skrbi, da se narodnostna nasprotstva ne zneso v mornarico, sicer pa da napram hrvatskim zahtevam zavzema dobrohotno stališče.

Dunaj 9. decembra. Štajerski namestnik marki Bacquehem in dež. odbornik Robič sta prišla sem. Njiju prihodu se pripisuje večja politična važnost. Govori se, da je v zvezi z raznimi personalnimi premembami na najvišjih mestih.

Praga 9. decembra. Dr. Edvard Greg r je včeraj govoril v Louneh jako ostro o sedanjem položaju. Rekel je, da je imel grof Badeni najboljšo voljo, pomagati Čehom do pri stoječih jim pravic, da pa so mu na Dunaju delali največje ovire, kar dokazuje, da Čehi z Dunaja še vedno nimajo nič dobrega pričakovati. Lex Falkenhayn je imenoval Greg r veliko politično napako, a izjavil, da bi nje preklic bil še večja napaka, da bi to bilo neke vrste Kanosa za vso desnico. Končno je izjavil, da mu je modern absolutizem še vedno ljubši, kakor konstitucionalizem pod vodstvom Schönererja in Wolfa.

Krakov 9. decembra. V nedeljo se priredi tu velika češko-poljska manifestacija. Mestni zastop je na dotični shod povabil tudi klub čeških poslancev, kateri je določil, da gredo na shod dr. Pacak, dr. Stransky, dr. Slama in dr. Brzorad. Vse meščanstvo namerava odposlance vzprejeti kar najsijajnejše.

Krakov 9. decembra. Bivši ministerski predsednik grof Badeni je bil na povratku iz Varšave na celi progi od Krakova do Buska predmet velikanskim ovacijam. Te so bile zlasti sijajne v Krakovu, kjer ga jo vzprejela ogromna množica ljudstva. Mesto je bilo iluminirano.

Tudi na vseh drugih postajah so pričakovale številne deputacije okrajnih in občinskih odborov ter raznih društev grofa Badenija in mu s presrečnimi manifestacijami izražale svoje simpatije.

LVOV 9. decembra. Povodom 25 predstave Smetanove „Prodane neveste“ primerile so se včeraj v tukajšnjem gledališču važne manifestacije poljsko češke solidarnosti. Orkester je po Ouveraturi sviral „Kje dom je moj“, režiser pa je z odra prečital došle brzajavke, mej njimi brzajavko župana praškega dr. Podlipnega, župana prerovskega in ravnatelja Šuberta. Podlipny je brzajavil, da solidarnost Poljakov in Čehov mora Slovanom pripomoči do zmage v Avstriji, kar je obudilo nepopisno navdušenost. Vsa manifestacija se je priredila pod vodstvom poljskega plemstva.

Poslano.

„Slovenskemu Diburju“ in njega sotrudnikom.

Ziglasni žurnalistični pošteniak Koblar je naperil v poslednjem času svoj revolver tudi na me. Kakor intimni prijatelj Pavline Pakove, — ki mi še danes ne more odpustiti, da sem jo „izrinil“ iz „Ljubljanskega Zvona“, ter da je bila ona moja povest nagrajena s častnim darilom Jurčič Tomičeve ustanove „Slovenske Matice“ in ki hujska zato na me neprestano svojega galantn ga soproga in sine, da me besno napadeta po Dunaju in po slovenskih časopisih, — zaupnik te slovite literarne fabrike se spravlja sedaj tudi na me, hoté v znamenju rodoljubja uničiti moj socijalni in pisateljski ugled. V to svrhu prinaša „Slovenski Dibur“ v vsaki drugi številki kak Pavlinia ali Pakov fajton proti meni, napada gg. Askercs, prof. Statarje, gđc. Márico in vse, ki so se izrekli kdaj priznalo o mojih povestih, ter me ometava z najpodejšimi provkami, ki dokazujejo samo to, na kako škandalozno nizek nivó je že padla krščansko socijalna kritika in kako globoko mora pasti list pod uredništvom modernega katoliškega duhovnika.

Da me „uniči“ „Dibur“ še temeljitejšé, vpletajo se v napade moje najprivatnejše zadeve, ki nikogar — najmanj pa središvega „Diburja“ — nič ne brigajo, ter se vlačita v „Diburjeva“ predela celo moja soproga in moja hči.

G Koblarju nisem nikdar nič žalega storil; nasprotno, celo obžalujem ga, da je i pri državno-zbornski i pri kanonikarski kandidaturi toli gto propadl. Zato ne vem, od kod njegovo smrtao sovraštvo? Morda je vzrok to, da sem navdušen somišljenik narodne stranke, da mislim o narodnih in literarnih zaslugah dr. Tavčarja povsem drugače kakor sateliti dr. Gregorje, da sem političen in literaren nasprotnik klerikalcev? Ali pa me hoče početi širokoustni Koblar morabit zato, ker n sem z njim vréd senti mentalen čestilec gospe rodoljubkinje, ki more — po lastni izpovedi — „še vedno osrečiti dva moža“? Ali mi je Koblar gorak radi V čeve ocene f mozaih „Slučajev usode“ in radi tista imenitae danske satire na prismojena stare device in vsiljivo razgrajajoče stare ženske, katerih patron je njegova posvečena oseba? —

Bodi karkoli; meni je napadanje „Diburja“ le na čast, kajti svečano bi ugovarjal in sram bi me bilo, ako bi me kdaj hvalil derviš Koblar in njegova terzitovska kuka.

Ker pa se dotika isfarni „Dibur“ sedaj tudi moje pisateljske časti, o kateri govori v svoji bojazljivi impertinenci sveda jako oprezno in dvo umco, sem primoran sporočiti tem potom Koblarju in vsi njegovi rokovanjski tolpi:

Govorite naravnost! Ne skrivajte se kakor baše za splošna podla sumničenja! Na dan z besedo! Sicer bodo „strujarji“ prisiljeni navstati z vami kakor se ravna z nesramnimi opravljevc in lažniki, kateri zaslužijo, da se jim pijune v obraz ter se jih pratepe s pasjima bičem sredi ulice!

V Ljubljani, 6. decembra 1897.

Fran Govékar,
pisatelj in urednik.

Poslano.*)

Na „Popravek“, s katerim slavno vodstvo delnih dobredelnih zavodov dne 7. t. m. odgovarja na moje „Poslano“ z dne 4. t. m., konstatujem:

1.) da v mojem „Poslanem“ niti besedice ni bilo govora o vzprejemu moje hčerke v bolnico, in 2.) da v razgovoru moje žene z bolniškim vrtarjem ni bilo govora o kaki operaciji, katere nikdo ni zahteval. „Popravek“ sloni torej na neistinitostih, sploh pa z mojim „Poslanim“ v nobeni zvezi ni, ker se zavračajo stvari, katerih trdil nisem, nasprotno pa ne izpodbija tistega, kar sem trdil.

Kar se tiče tožbe, pričakujem je popolnoma mirnim srcem.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1897.

(1891)

Spoštovanjem

L. Blumauer.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Avstrijska specialiteta. Na želodec boleajočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (97-16)

Štev. 28. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 819.

Opera predstava.

V petek, dne 10. decembra 1897.

Prvikrat v tej sezoni:

TRUBADUR.

Opera v štirih dejanjih. Spisal S. Cammarano, vglasbil G. Verdi. Poslovenil A. Štrito f. Kapelnik g. H. Benišek. Vprizoril režiser g. J. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 1/8. uri. Konec po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v nedeljo, dne 12. decembra 1897.

Spominajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v urah v 24 urah
7.	9. zvečer	742.2	1.4	sl. jvzh.	oblačno	0.0
8.	7. zjutraj	739.4	0.3	sl. sever	oblačno	
	2. popol.	735.0	1.2	sl. jvzh.	oblačno	
9.	9. zvečer	731.8	0.5	sr. sever	dež	3.7
9.	7. zjutraj	725.7	1.0	sr. vzhod	dež	
	2. popol.	725.1	2.2	sr. vzhod	sneg	

Srednja temperatura torka in srede 20° in 0.7°, za 2.6° in 1.4° nad normala.

Dunajska borza

dne 9. decembra 1897.

Skupni državni dolg v srebru	102	gld.	35	kr.
Avstrijska zlata renta	121	"	—	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	65	"
Ogerska zlata renta 4%	120	"	90	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	40	"
Avstro-ogerske bančne delnice	948	"	—	"
Kreditne delnice	353	"	—	"
London vista	120	"	50	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	12 1/2	"
20 mark	11	"	81	"
20 frankov	9	"	57	"
Italijanski bankovci	45	"	60	"
C. kr. cekini	5	"	69	"

Za 1. Januvar 1898 se išče snažna **meblirana soba** če mogoče s prostim vhom in s hrano. Ponudbe upravištvu „Slov. Naroda“. (1890-2)

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž Franzen, uri 5 m. po noči; čez Selzthal v Trbiž, Celovec; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludni osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd. Lenc Gastein, Zell ob jezeru, Inomosta, Bregenc, Curib, Geneve Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj Marijine vane, Heb, Fraacove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 65 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 10 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano.** j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlo vih varov, Heba, Marijinih varov, Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseaa, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoludne osonni vlak z Dunaja via Amstetten. Karlovih varov, Heba, Marijinih varov Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curiba, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lenc Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (962-281)

Na prodaj je
lepo posestvo

v prijaznem kraju na Črnem Vrhu pri Idriji z gospodarskim uspehom in 79 hektarov dobre rodovitne zemlje v dobrem stanu ter na najlepšem prostoru blizu cerkve, tudi pripravno za gost ino. Poleg tega sta še 2 kajži za kumpike. Kupci nastopijo lahko takoj posest. Oglasiti se je pisмено ali ustmeno pri Ivanu Vrčetu, posestniku na Črnem Vrhu. (1878-2)

Komptoar
tvrdo
Gorup & Schitnik
se nahaja (1883-2)
v Gradišči šte. 5.

Mlad trgovski pomočnik
dobro izurjen v specerijski stroki ter več slovenskega in nemškega jezika, želi svojo službo premeniti v Ljubljano ali v kako več mesto. Ponudbe s prosiljati pod „J. R. 37, Celje, poste restante“. (1875-2)

Uradno dovoljena popolna
razprodaja
galanterijskega in bižuterijskega blaga, igrač, finih toaletnih mil in parfumerij. Najboljša prilika za nakupovanje (1830-1)
božičnih in novoletnih daril
po nakupni in pod nakupno ceno.
Ljubljana, Fr. Stampfel Tonhalle.

Mirko Kleščić
vinogradar v Jaski
ima na prodaj iz svojih lastnih, z ameriškimi trtami zasajenih vinogradov (1885-2)
100 hektolitrov
dobrega novega vina.

Ivan Komar
krojač
Tržaška cesta št. 12 a
priporoča se častiti duhovščini in p. n. občinstvu kar najtopleje
v izdelovanje raznih oblek
proti primerni ceni. (1884-1)
Delo solidno in točno.
Dijakom po znižani ceni.

VIZITNICE Narodna Tiskarna. priporoča

Najboljše in najpripravnejše drsalke
so
„Kondor“ in „Helios“.
„Kondor“ navadne 1 par . . . gld. 2.—
ponikljane „ „ „ „ 3.—
„Helios“ „ „ „ „ 6.—
„Halifax“ navadne „ „ „ „ 1.40
pri
Andr. Druškoviču
Mestni trg št. 10.
(1838-8)

Jos. Petrič-eva
trgovina s papirjem v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 6 (1851-3)
priporoča ravno kar doše zadnje novosti:
konfekcije v pismentih papirjih . . . od gld. — 30 do gld. 6.—
fotografske albume . . . „ „ 1.50 „ „ 15.—
tintnike in pisalne garniture . . . „ „ — 30 „ „ 10.—
kraminske knjige . . . „ „ — 50 „ „ 5.—
krasne krožnike in dekoracijske slike . . . „ „ — 35 „ „ 1.20
Krasna izber pisarskih predmetov in pisarniških potrebščin.
Blago ukusno, fino in trpežno. Postrežba solidna, točna in cena.

Talivniški mojster
in topilniški delavci
za Italijo
se iščejo.
Za na novo ustanovivšo se
topilnico za živo srebro
na Toskanskem se išče v gradbi in v delovanji novih Idrijskih živosrebrnih sahtovnih peči izveden in zanesljiv nadzornik peči ali topilnice, talivniški mojster (Hüttenmeister) in nekaj topilniških delavcev, ki so izvedeni v ravnanji s pečmi. Službe se nastopijo skoro, za teve plače, oziroma mezde, naj se pošiljajo pod G. L. 1325 Rudolfu Mosse, Freiburg, Baden. (1872-2)

Koristna, priporočila vredna prilozka k Božičnim darilom so priljubljene, god dam tako s priznanjem vzprejeti (1795-1)
Doering-ovi božični kartoni.
Ti prekrasni kartoni se gospodi in gospodinjam najboljše priporočajo v nakup. S tem darilom se združuje lepo s koristnim. Dobivajo se povsod brez povlsanja cene.
V Ljubljani prodajajo na debelo: Avgust Auer, Anton Krisper in Vaso Petričič. Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj, I., Ueck Nr. 3.